

Ög 13 och 14. Konungssunds kyrka.

Pl. 7.⁴

Litteratur: C. F. Nordenskjöld, Östergötlands minnesmärken (utg. av O. Frödin i Meddelanden från Östergötlands fornminnes- och museiförening 1929–30, s. 18 f.); A. Nordén, Skrivelse till Riksantikvarien ^{18/7} 1938, dnr 2780/38 (och 4501/38) (ATA); G. Olson, Rapport till Riksantikvarieämbetet, ^{15/4} 1942, dnr 1566/42 (ATA); S. B. F. Jansson, Granskningsprotokoll 1946 (Runverket).

Äldre avbildningar: C. F. Nordenskjöld, Teckningar a.a.; E. Brate, Foto (ATA); G. Olson, Foto 1941 a.a. (ATA); A. Nordén, Foto 1938 (ATA, Ög 14).

Stenarna uttogos år 1941 ur kyrkans stenfot och restes framför kyrkans ståtliga södra ingångsportal, en på vardera sidan av gången. En förnyad undersökning av inskrifterna gav intet nytt utöver Brates läsning. Om radlinjen nederst t.v. löpt ut i en kurva åt h. är ovisst.⁵

Stenarnas mått äro: Ög 13 h. 1,35, Ög 14 h. 1,57 m.⁶

Inskrifterna (övre delen av Ög 13 kompletterad efter B 837):

Ög 13: + sikstin⁷ + risti + stin [×] þ[insa⁸ × iftir × --]u- + fapur + sin +
 5 10 15 20 25 30 35

»Sigsten reste denna sten efter Anund(?), sin fader.»

Ög 14: + ruar + rasti + ştan + þasi + aftir + iarna + sun + sin +
 5 10 15 20 25 30

»Roar reste denna sten efter Jarne, sin son.»

⁹Då stenarna i denna del av Vikbolandet synas vara resta av ett litet fåtal människor över flera deras fränder, förtjänar det påpekas, att den Sigsten, som rest stenen Ög 13, icke kan vara identisk med den Sigsten, vars namn synes förekomma på tre andra stenar (Ög 30, 149 och 152), ty dennes fader hette *Hrolfr*, medan den här förekommande Sigstens fader bär ett namn, som i dativ ändats på *-ui* eller *-ut* (slutrunans övre del avslagen; utrymmet på Bautilteckningen synes dock ge skäl för antagandet, att här stått *anut*). Brate räknar med, att Ög 13 rests över samma Anund som den, som förekommer på den nu försvunna stenen vid Svensksund, Ög 15 — i så fall skulle såväl sonen som hustrun ha rest var sin sten över den döde.

Om möjligheten att de två Konungssundsstenarna eller åtminstone Ög 13 ursprungligen varit resta nere vid landsvägsbron över Vadsbäcken se under Ög 29 och 30.

Fig. 18. Ög 13 och Ög 14. Konungssunds kyrka.
Foto G. Olson 1941.

⁴ Om båda planscherna skriver Jansson 1947: »Fotografiskt användbara. Ej runologiskt» I sitt granskningsprotokoll (1946) skriver Jansson om imålningen av Ög 13: »Den lodräta linjen nedtill t.h. skall tagas bort på bilden. Den har uppkommit genom att färgen har runnit.» Linjen är bortretuscherad på plansch 7a, jämför fig. 19. Jansson fortsätter »Det undre korset är ofullständigt uppmålat av Nordén. I centrum finnas böjda linjer som sammanbinda korsarmarna. Också gadden torde ha ett något annat utseende än på Nordéns bild.» Detta har retuscherats på plansch 7a, jämför fig. 19.

⁵ Kommentaren gäller Ög 14. Jansson skriver i sitt granskningsprotokoll (1946) om Ög 14: Ramlinjens svängar nedtill förefalla högst osäkra. På grund av att linjerna äro imålade kan intet fastställas med visshet.

⁶ Olson anger följande mått i sin rapport 1942, Ög 13: »h=1,40; b=0,50; t=0,55 m.» , Ög 14: »h=1,60; b=0,45; t=0,20 m.» Från Janssons granskningsprotokoll (1946) kan tilläggas att Ög 13 har stenarten rödaktig granit.

⁷ Jansson skriver i sitt granskningsprotokoll (1946): »I 7 n är bst felaktigt imålade, vilket förklarar dess på bilden egendomliga placering. Bst finnes ett stycke längre ned och synes tydligt t.v. om hst. T.h. är den skadad genom flagring.» Detta har retuscherats direkt på fotografiet, se plansch 7a och fig. 19.

⁸ Jansson skriver i sitt granskningsprotokoll (1946): Av 17 þ finnas endast svaga spår av hst:s nedre del samt möjligen ett mycket kort stycke bst nedtill. Det är avgjort att föredraga att återge läsningen efter Bautil [× þinsa o.s.v., ej som Nordén · þ[insa.

⁹ Jansson skriver i sitt granskningsprotokoll (1946) om Ög 14: »I 11 t finnes bst t.v. om hst.» Detta har Nordén åtgärdat genom retuschering direkt på fotografiet, jämför fig. 20 med plansch 7b.

Plansch 7a. Ög 13. Konungssunds kyrka. Foto Nordén 1942. Vid planschen står »Ljusare» och »Bör kunna förstoras något? Åtminstone så mycket att stenens höjd blir lika med Ög 14. Bakgrunden bort på båda bilderna?» Jansson skriver 1947: 2 runor t och a kompletterade. Jfr ATA 8 retuscherade

Plansch 7b. Ög 14. Konungssunds kyrka. Foto Nordén 1942. Vid planschen står »Hälles ljusare!» Jansson skriver 1947: 8 runor retuscherade rättade i > a

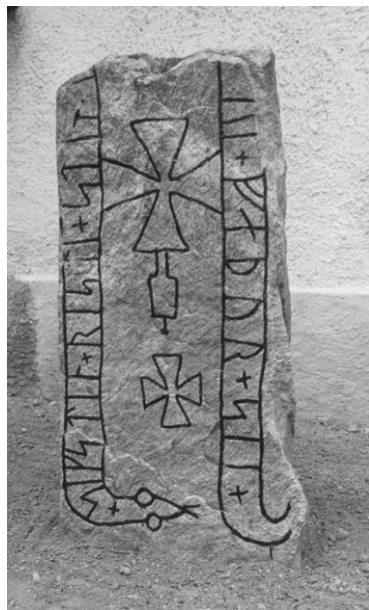

Fig. 19. Ög 13. Konungssunds kyrka. Foto Nordén 1942 (ATA). Oretuscherat.

Fig. 20. Ög 14. Konungssunds kyrka. Foto Nordén 1942 (ATA). Oretuscherat.

Detta dokument ingår i en digital utgåva av Arthur Nordéns supplement till Erik Brates Östergötlands runinskrifter. Manuset avslutades 1947 och var tänkt att tryckas 1948. Utgåvan publiceras fritt tillgänglig på Internet.

Texten innehåller inte nyare litteraturreferenser än 1947 och tar ingen hänsyn till modern runforskning och måste därför användas med stora reservationer. Arbetet med utgåvan avslutades 2024-12-31.